

STRATEGIJA INTERNACIONALIZACIJE VISOKE POSLOVNE ŠKOLE PAR

UVOD

Visoka poslovna škola PAR je prva i jedina privatna visokoobrazovna institucija u Primorsko – goranskoj županiji te dvije susjedne županije (Ličko – senjskoj i Istarskoj). Osnovana je 2011. godine na temelju rada Poslovne akademije Rijeka (P.A.R.d.o.o.).

P.A.R. d.o.o., odnosno Poslovna akademija Rijeka (PAR) osnovana je 2007. godine s idejom razvoja vrhunskih edukacijskih programa i poslovnog savjetovanja koji se temelje na dugogodišnjem iskustvu, realnoj procjeni potreba gospodarstva te kontinuiranom praćenju stručnih i znanstvenih inovacija i trendova. Nakon višegodišnjeg iskustva u radu PAR-a, u organizaciji edukacijskih seminara i posredovanja pri upisu na međunarodne poslovne škole, stvorena je prepoznatljivost tvrtke kao pokretača inovativnih inicijativa koje odgovaraju na stvarne potrebe i nude sjecanje stručnih znanja i umijeća iz područja poslovnog upravljanja.

Ministarstvo poduzetništva i obrta Republike Hrvatske prepoznao je stručnost i profesionalnost edukacija Poslovne akademije Rijeka te je na svojim službenim stranicama preporučilo Poslovnu akademiju Rijeka kao instituciju poduzetničkog obrazovanja za educiranje tvrtki i profesionalno ospozobljavanje.

Prateći trendove i rastuću potrebu za mladim, moderno obrazovanim i poduzetnički orijentiranim kadrovima te kao odgovor na potrebu budućih studenata, Poslovna akademija Rijeka pokrenula je prvu privatnu visoku školu u Rijeci i Primorsko – goranskoj županiji – Visoku poslovnu školu PAR 2012.

Visoka poslovna škola PAR do danas djeluje kao prva i jedina privatna visokoobrazovna institucija na području Primorsko – goranske županije nudeći studentima trogodišnji preddiplomski studij poslovnog upravljanja prema njemačkom modelu koji nalaže jednak omjer teorije i prakse tijekom cijelog studija. Upravo u tome leži jedinstvenost studija kojeg nudi PAR, a praksa je to koju proteže kroz sve svoje grane djelatnosti.

Visoka poslovna škola PAR razvija međunarodnu suradnju stvaranjem kvalitetnih međunarodnih programa, integriranjem trendova i najnovijih znanstvenih postignuća u kurikulumu, sklapanjem suradnji s institucijama koje njeguju sličnu kulturu i ciljeve putem Erasmus+ ugovora i bilateralnih ugovora o suradnji.

Visoka poslovna škola PAR ne provodi studij na engleskom jeziku, ali provodi nekoliko međunarodnih programa na engleskom jeziku koji su namijenjeni stranim studentima i internacionalizaciji „kod kuće“. Međunarodni programi Visoke poslovne škole PAR odvijaju se kroz cijelu godinu tako da su otprilike ravnomjerno raspoređeni u vremenskom okviru akademske godine, ali isto tako sadržajno različiti kako bi osigurali raznovrsnost i kompetitivnost. No, jedan od prioriteta škole, definiran ovom Strategijom je pokretanje studija na engleskom jeziku.

STRATEŠKI PRIORITETNA PODRUČJA I OPĆI CILJEVI

Visoka poslovna škola PAR uvrstila je stjecanje međunarodnog iskustva u kurikulum u akademskoj godini 2015/2016 na način da su studenti obvezni ostvariti 5 ECTS bodova na međunarodnim programima tijekom preddiplomskog studija. Bodovi se upisuju u studentski Indeks, odnosno u ISVU sustav na posljednjoj godini preddiplomskog studija. ECTS bodovi se mogu steći na bilo kojem međunarodnom studentskom programu Visoke poslovne škole PAR, ili na nekom drugom programu uz važeće isprave programa i verifikaciju istog na matičnoj instituciji.

Iako je ustanovljeno da Visoka poslovna škola PAR nudi veliki broj međunarodnih programa u odnosu na broj studenata, potrebno je povećati participaciju studenata u Erasmus+ programima i povećati broj

međunarodnih programa u organizaciji partnerskih institucija. Također, predlaže se povećanje ECTS bodova za međunarodnu suradnju.

Kao velika prednost Visoke poslovne škole PAR ističe se velik broj međunarodnih programa koje provodi samostalno ili u suradnji s inozemnim partnerskim institucijama.

MEĐUNARODNI PROGRAMI VISOKE POSLOVNE ŠKOLE PAR	
PROGRAM	KRATAK OPIS AKTIVNOSTI
Erasmus + Mobility (ECHE)	<ul style="list-style-type: none"> Ključna aktivnost 1- Mobilnost u svrhu učenja za pojedince, međunarodna razmjena studenata i (ne)nastavnog osoblja Ključna aktivnost 2 - Suradnja za inovacije i razmjenu Ključna aktivnost 3 – Podrška reformi i politika
International Carnival School INCASO (Visoka poslovna škola PAR, Rijeka) Od 2008. godine, vrijeme održavanja: 21.-	<ul style="list-style-type: none"> Međunarodni program za studente u doba Riječkog karnevala (30-ak studenata svake godine) Posebno dizajnirane radionice na teme iz ekonomije (Creative Entrepreneurship 2017) Sudjelovanje u povorci (skupina od otprilike 100 mladih u dobi od 18 do 27 godina)
PAR International Leadership Conference PILC	<ul style="list-style-type: none"> Jedina međunarodna znanstveno – stručna konferencija o leadershipu u Hrvatskoj U suradnji s Lehigh University i Iacobca Institute (SAD) Panel rasprave međunarodnog karaktera Stručne radionice leadershipa koje provode međunarodni stručnjaci Posjećenost – oko 250 ljudi
Summer School Sail and Learn	<ul style="list-style-type: none"> Međunarodni program za studente u trajanju od 7 dana koji se odvija na jedrilicama na nekoliko lokacija Teme inovativnog turizma, poduzetništva i <i>survival leadership</i> Međunarodni predavači i lokalni case studies
Summer School SenZations (svake godine druga europska zemlja)	<ul style="list-style-type: none"> Međunarodni program za studente i stručnjake Najstarija škola IT-a u Europi Teme IT, IoT, M2M i business Stručne radionice za polaznike, predavanja stručnjaka i prezentacija inovacija i najnovijih projekata iz područja IT-a
PAR Poduzetnički kamp PPK	<ul style="list-style-type: none"> Startup natjecanje na razini Hrvatske Suradnja sa startup inkubatorom Grada Rijeke i lokalnim medijima Radionice razvoja ideje i koncepta za natjecatelje Javno natjecanje na Trsatskoj gradini

Broj međunarodnih ugovora Visoke poslovne škole PAR je značajan s obzirom na to da se radi o mladoj visokoobrazovnoj instituciji s tek jednim preddiplomskim studijem, te je zajedno s kvalitetnim međunarodnim programima PAR-a identificiran kao osnova za razvoj internacionalizacije. No, također je identificirano da ugovorene suradnje nisu dovoljno iskorištene, te da se treba ojačati komunikacija s postojećim partnerskim institucijama.

S druge strane, jedan od nedostataka je i izostanak studija na engleskom jeziku. Upravo iz tog razloga razvoj istog je identificiran kao prioritetno područje kako bi se ojačala internacionalizacija i omogućila veća dolazna mobilnost. Isto tako, nedostatak je i izostanak studija drugog ciklusa, također uključenog u prioritetno područje razvoja Visoke poslovne škole PAR općenito.

Unatoč nedostacima, postoje brojne prednosti među kojima su i lokacija PAR-a u odnosu na Europu i Hrvatsku, te najbitnije prometne tokove regije. Osim geoprometnog položaja, Hrvatska je turistički orijentirana zemlja, a Rijeka jedan od brzorastućih urbanih turističkih centara, a koji se nalazi u blizini top svjetskih destinacija. Sljedeće četiri godine će, između ostalog, proći i u znaku Rijeke kao Europske

prijestolnice kulture 2020 (EPK 2020), što će ojačati njezin položaj i vidljivost na karti Europe. To je strateški vrlo bitno i za Visoku poslovnu školu PAR koja se smatra jednom od partnerskih institucija Grada Rijeke.

Što se tiče unutarnjih prednosti PAR-a, one su svakako međunarodno orijentirano osoblje koje je svjesno potrebe internacionalizacije i ima kapacitete za provođenje odgovarajućih mjera. Također, nova sistematizacija će doprinijeti koheziji svih njezinih odjela i centara, te uspostaviti učinkovit rad Ureda za međunarodnu suradnju. Pored toga, jednom od prednosti definiran je i Centar za jezike (Centar) koji djeluje u sklopu PAR-a. Naime, pokretanjem Centra uvedeni su novi kolegiji stranih jezika koje studenti mogu pohađati kao izborne kolegije. Također, Centar je omogućio stvaranje koherentne jezične politike koja se nalazi na kraju ovog dokumenta.

S obzirom na sve spomenuto, definirana su prioritetna područja i razvijene su strateške smjernice. Prioritetna područja su:

1. Razvoj stručnih studijskih programa na stranim jezicima.
2. Razvoj specijalističkih studijskih programa na stranim jezicima.
3. Integriranje međunarodnih programa u program EPK 2020.
4. Akademski mobilnost nastavnog osoblja u svrhu znanstvene izvrsnosti

STRATEŠKI CILJEVI, MJERE PROVEDBE I INDIKATORI PROVEDBE

1. MEĐUNARODNA SURADNJA KROZ PROGRAME I PROJEKTE

Visoka poslovna škola PAR razvila je nekoliko međunarodnih programa i projekata koje provodi od svog osnutka, samostalno ili u partnerstvu. U nastavku slijedi prikaz navedenih programa i projekata s kratkim opisom mehanizama za osiguranje njihove kvalitete.

- i. Erasmus+ Mobility
- ii. International Carnival School INCASO
- iii. Summer School Sail and Learn
- iv. PAR International Leadership Conference PILC
- v. Global Village for Future Leaders of Business and Industry
- vi. Summer School SenZations

U skladu s navedenim, definirani su sljedeći ciljevi za prvo strateško područje;

CILJ 1.1. Unaprjeđenje kvalitete međunarodnih programa Visoke poslovne škole PAR.

Indikator 1.1.a. Imenovanje programskih odbora prema programu svake akademске godine.

Indikator 1.1.b. Razvoj sustava evaluacije i revizije međunarodnih programa na godišnjoj bazi.

CILJ 1.2. Pokretanje novih međunarodnih projekata i programa Visoke poslovne škole PAR

Indikator 1.2.a. Pokretanje studijskog programa „Poslovno upravljanje“ na engleskom jeziku

Indikator 1.2.b. Pokretanje dvojezičnog preddiplomskog studija iz područja STEM-a

Indikator 1.2.c. Pokretanje minimalno još jednog preddiplomskog studijskog programa, uz studij „Poslovno upravljanje“ na engleskom jeziku.

Indikator 1.2.d. Pokretanje minimalno dva diplomska specijalistička studijska programa na engleskom jeziku.

CILJ 1.3. Razvoj programa stručnog usavršavanja (*internshipa*)

Indikator 1.3.a. Revidiran program internshipa

Indikator 1.3.b. Razvoj tri programa *internshipa* u suradnji s Poslovnom akademijom Rijeka i/ili drugim strateškim partnerima.

Indikator 1.3.c. Razvijena novi programi usavršavanja

Indikator 1.3.d. Razvijen sustav praćenja i evaluacije studenata za *internship* programe.

2. PORAST MOBILNOSTI, ODNOSNO UNAPRJEĐENJE RAZMJENE STUDENATA I AKADEMSKOG OSOBLJA

Visoka poslovna škola PAR usmjerenja je na razvoj međunarodne prakse i aktivnosti za razvoj međunarodnog iskustva kod studenata. U skladu s time, PAR će implementirati nove mehanizme za poticanje mobilnosti studenata i (ne)nastavnog osoblja.

Jedna od uvedenih aktivnosti je obveznih 5 ECTS bodova međunarodnog iskustva koje studenti trebaju ispuniti tijekom prediplomskog studija Poslovno upravljanje. Ista praksa primjenit će se pri razvoju novih studijskih programa. Poticanje mobilnosti prikazano je kroz sljedeće ciljeve i indikatore uspješnosti.

CILJ 2.1. Povećati mobilnost studenata.

Indikator 2.1.a. Povećan broj ECTS bodova za međunarodnu suradnju s pet na deset ECTS bodova na prediplomskom studiju.

Indikator 2.1.b. Integrirano minimalno pet ECTS bodova u kurikulum diplomske specijalističke studije.

Indikator 2.1.c. Minimalno dva studenata na studentskoj razmjeni po semestru, po studijskom programu.

Indikator 2.1.d. 10% studenata završnih godina na programima stručne prakse na partnerskim institucijama u inozemstvu.

Indikator 2.1.e. Potpuna iskorištenost dodijeljenih Erasmus + sredstava (KA103 + KA107) za studente

Indikator 2.1.f. Raspisivanje natječaja za studentske nominacije jednom po semestru

Indikator 2.1.g. Najmanje jedan student s međunarodne partnerske institucije po semestru, po studijskom programu (KA103 + KA107)

CILJ 2.2. Povećati mobilnost nastavnog i nenastavnog osoblja.

Indikator 2.2.a. Minimalno 10 % nastavnog osoblja sudjeluje u programima razmjene, bilo u svrhu edukacije ili predavanja.

Indikator 2.2.b. Najmanje po jedan predstavnik nastavnog i nenastavnog osoblja po semestru s partnerske međunarodne institucije (K103 + K107)

Indikator 2.2.c. Potpuna iskorištenost dodijeljenih Erasmus+ sredstava (KA103 + KA107) za nastavno i nenastavno osoblje

Indikator 2.2.d. Raspisivanje natječaja za nominacije nastavnog i nenastavnog osoblja jednom po semestru

CILJ 2.3. Povećati broj međunarodnih programa partnera na kojima sudjeluju studenti Visoke poslovne škole PAR.

Indikator 2.3.a. Organizirane prezentacije međunarodnih programa za studente minimalno dva puta po semestru.

Indikator 2.3.b. Isto kao indikator 2.1.b

CILJ 2.4. Razviti sustav kvalitete u provedbi Erasmus+ mobilnosti

Indikator 2.4.a. Usvojiti Pravilnik o mobilnostima

Indikator 2.4.b. Implementirati postojeće ciljeve Strategije internacionalizacije u Priručnik o kvaliteti

Indikator 2.4.c. Voditi redovitu statistiku i evidenciju o Erasmus+ mobilnosti

3. UNAPRJEĐIVANJE VEZE EKONOMIJE, OBRAZOVANJA I ISTRAŽIVANJA

Visoka poslovna škola PAR definirala je povezivanje ekonomije, obrazovanja i istraživanja kao jedan od strateški najbitnijih ciljeva koji su vidljivi ne samo u studijskim programima, već i u ostalim djelatnostima koje provodi. Veza gospodarstva i obrazovanja je bila ideja vodilja pri pokretanju niza projekata, poput PILC konferencije ili pak INCASO zimske škole. Visoka poslovna škola PAR će proširiti to isto djelovanje na međunarodnu razinu. Unatoč tome što internacionalna dimenzija postoji u svim programima i projektima PAR-a, radna skupina je definirala potrebu praćenja i unaprjeđenja iste kroz internacionalizaciju.

CILJ 3.1. Povećanje participacije međunarodnih stručnjaka na godišnjoj PILC konferenciji.

Indikator 3.1.a. Broj prijavljenih članaka na engleskom jeziku veći za 20%.

Indikator 3.1.b. Dvije panel rasprave na engleskom jeziku.

CILJ 3.2. Povećati broj stranih gostujućih predavača iz gospodarstva na studijskim programima.

Indikator 3.2.a. Minimalno jedno predavanje gostujućeg predavača iz strane tvrtke po semestru.

4. USPOSTAVLJANJE STRATEŠKIH PARTNERSTVA I MREŽE VISOKOOBRAZOVNIH INSTITUCIJA U SVRHU RAZVOJA MEĐUNARODNE SURADNJE KROZ ERASMUS+ I BILATERALNE UGOVORE O MEĐUNARODNOJ SURADNJI.

Visoka poslovna škola PAR je definirala potrebu za povezivanjem s institucijama sličnog usmjerenja i srodnih vizija i misija kao jedan od ključnih alata za provedbu internacionalizacije. Ugleđene međunarodne visokoobrazovne institucije koje se temelje na poduzetničkom obrazovanju, projektnoj nastavi i stjecanju praktičnog iskustva tijekom studija su partneri kojima PAR teži i koji će doprinijeti sklapanju produktivnih i konkretnih ugovora te potaknuti mobilnost na svim razinama.

CILJ 4.1. Umrežavanje s institucijama visokog obrazovanja.

Indikator 4.1.a. Visoka poslovna škola PAR uključit će se u međunarodnu mrežu visokoobrazovnih institucija Businet.

CILJ 4.2. Povećanje broja međunarodnih ugovora i osiguranje kvalitete

Indikator 4.2.a. Potpis minimalno jednog bilateralnog ugovora po semestru s ugovorenim uvjetima suradnje.

Indikator 4.2.b. Potpis minimalno jednog Erasmus+ ugovora po semestru s ugovorenim uvjetima suradnje.

PROGRAM USAVRŠAVANJA (INTERNSHIP)

Visoka poslovna škola PAR nudi program međunarodne studentske prakse koja uključuje projektno učenje, istraživačke zadatke, razvoj postojećih poslovnih vještina i unaprjeđenje cjelokupnog osobnog razvoja.

Program omogućava motiviranim studentima razvoj novih ideja, rješavanje zahtjevnih zadataka i razvoj novih stručnih vještina, a sve uz upoznavanje i otkrivanje nove kulturne sredine.

Program prakse Visoke poslovne škole PAR aktivno priprema studente za tržište rada. Opći cilj programa je pružiti jedinstveno i zanimljivo iskustvo učenja u realnom radnom okruženju u stranoj zemlji.

Specifični ciljevi programa su:

- Povezati teorijsko znanje s tržištem rada.
- Upoznati strane studente s obrazovnim i poslovnim ciljevima.
- Unaprijediti akademsko znanje njegovom primjenom u realnim poslovnim situacijama
- Unaprijediti poslovne vještine kroz rad na projektima.
- Pruziti uvid u specifikaciju različitih zanimanja i poslovanje.
- Ispuniti zahtjeve programa i razviti samopouzdanje.

Praćenje:

- studenti će pisati tjedni dnevnik prakse s u kojem će opisivati svoje aktivnosti na poslu, nova akademska iskustva te mogućnosti, uvide i pitanja vezana uz posao i upotrebu naučenih vještina.
- studenti će odrediti najmanje tri osobna cilja vezana za praksu koja će predati na kraju prvog tjedna prakse.

JEZIČNA POLITIKA

Visoka poslovna škola PAR potiče učenje više stranih jezika kod studenata i zaposlenika kroz Centar za jezike koji je uspostavljen kao dio Škole 2013. godine. Rad Centra temelji se na plurilingvalizmu kao jednom od temeljnih elemenata europske visokoobrazovne politike. No, učenje engleskog kao prvog stranog jezika, s naglaskom na poslovnu komunikaciju, u kurikulumu je kao obvezan kolegij od prve godine studija. No, isto tako od prve godine studija, potiče se učenje još minimalno jednog stranog jezika kao izbornog kolegija. Strani jezici su španjolski, francuski, njemački i talijanski, ovisno o dostupnosti nastavnog kadra. U budućnosti, Centar planira uvođenje ostalih stranih jezika, kao što su kineski, nizozemski i ruski.

Visoka poslovna škola PAR integrirala je učenje stranih jezika u kurikulum na način da je obvezno učenje engleskog jezika, dok se ostali jezici uče putem izbornih kolegija.

Uvođenje engleskog jezika kao obveznog opravdava se potrebom na tržištu rada i zahtjevima poslodavaca kod zapošljavanja kadrova.

Visoka poslovna škola PAR potiče studente na uključivanje u međunarodne programe i apliciranje na strane projekte kako bi potaknuli njihovo izlaganje drugim kulturama i interes za učenje drugih stranih jezika. Također, međunarodni studentski programi koji se odvijaju u Školi, a na kojima sudjeluju strani studenti prilika su za studente PAR-a da upoznaju i nauče nešto više o drugim kulturama.

U skladu s opisanom situacijom, Visoka poslovna škola PAR postavlja sljedeće strateške ciljeve za poticanje učenja stranih jezika među studentima i zaposlenicima:

CILJ 5.1. Povećanje broja stranih predavača na Visokoj poslovnoj školi PAR, u skladu s već postavljenim ciljem 2.2., uz odgovarajući Indikator 2.2.b.

CILJ 5.2. Povećati izlaznu mobilnost profesora u skladu s već postavljenim ciljem 2.2. i pratećim indikatorima 2.2.a, 2.2.b, i 2.2.c.

CILJ 5.3. Proširiti ponudu Centra za jezike.

Indikator 5.3.a. Implementirati jedan novi program stranog jezika po godini uz redovitu reviziju postojećih.

Indikator 5.3.b. Uspostaviti verificirane programe stranih jezika, prvenstveno engleskog, talijanskog i njemačkog jezika kojima polaznici stječu kvalifikacije.

Indikator 5.4.c. Povećati broj profesora stranih jezika u skladu s porastom nastavnog opterećenja, odnosno u skladu s novootvorenim programima i tečajevima.

Revizija Strategije internacionalizacije Visoke poslovne škole PAR provodit će se na početku akademske godine 2019/2020.